

zes afdeelingen: Historical, Pastoral, Elegant-Pastoral (sic), Mountain, Marine, Architectural. Een echte etser toont hij zich daarin niet, hij gaf slechts de omtrekken, en liet het tinten over aan „aquatinters” die uitvoerige en soms zeer onvriendelijke aanwijzingen daarover kregen. Hij was voor dit werk — het etsen in zijn meer volledige vorm — allermint aangelegd, hij

Maar het schijnt hier wel de plaats om de methode van werken van Turner eens te beschrijven. Hij placht groote wandelingen te maken, met twee schetsboeken, een groot en een klein bij zich, waarin hij alles wat hem frappeerde, noteerde, maar vooral zulke composities en effecten als de natuur hem aan de hand deed. De National Gallery bezit driehonderd zulke schetsboeken. Soms werd

VESSEL IN DISTRESS OFF YARMOUTH (SOUTH KENSINGTON). FOTO MANSELL & CO.

was iemand die zeer sterk de principes, de elementaire dingen vasthield, een snel werker met een ongeloofelijke memorie. Hij gaf zich zeer nauwkeurig rekenschap van alle effecten, ook van de middelen om daartoe te geraken, maar hij was geen waarnemer en bestudeerder van het détail als zoodanig, zoodat b.v. zijn zeeslagen bij zeelui altijd zeer impopulair zijn geweest, o.a. zijn Trafalgar, door George IV aan Greenwich geschonken.

zoo'n notitie eerst 25 jaar later gebruikt. Ruskin heeft een prachtige collectie gekleurde teekeningen van hem bewaard en geëclassificeerd. Hij placht die kleuren echter meestal eerst thuis aan te brengen, en gebruikte vaak blauw grijs papier, waarop hij de lichten dan met dekwit aangaf. Het zijn deze soort aquarellen, ook die, welke hij tijdens zijn verblijf op Petworth Castle maakte, die in het bijzonder aan te bevelen